

Asia: SYKE/2023/1637-1

Lausuntopyyntö koskien Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varsinais-Suomen ELY-keskus on edellisessä YVA-menettelyyn osallistumiseen ja YVA-ohjelmaan liittyvässä lausunnossaan tuonut esille, että suunnitellussa hankkeessa korostuvat yhteisvaikutukset muiden merituulivoimahankkeiden kanssa ja vaikutusten arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota vaikutusten riittävään selvittämiseen sekä parhaisiin mahdollisiin menetelmiin. Mahdollisina rajat ylittävinä vaikutuksina on pidetty linnustovaikutuksia ja nähty tarve muuttolinnuston seurannalle, merikaapeleiden vaikutusten selvittämiseksi meriluontotyyppisiin sekä pohjaeläimistöön, vaikutusten lieventämistoimenpiteille sekä kompensaatiolle.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että linnustovaikutuksia on arvioitu riittävästi ja päättyy samaan lopputulokseen linnustovaikutusten arvioinnin kanssa. Merikaapeleiden rakentaminen voi vaikuttaa meriluontotyyppisiin ja pohjaeläimistöön ja sitä kautta myös linnustoon. Merikaapeleiden asentamisen aiheuttamien vaikutusten arviointia ei ole kuitenkaan tehty suositellulla tarkkuudella tai vaikutusten kuvaus etenkin meriluontotyyppisiin on esitetty epäselvästi. Verrattaessa esimerkiksi linnustovaikutusten arviointiin, ei ole tuotu esille erilaisten meriluontotyyppien ja pohjaeläinyhteisöjen esiintymistä hankealueella, vaan vaikutukset on yleisesti arvioitu vähäisiksi. Kyseinen vaikutusten arviointi tarvitsee tarkennusta jatkovaiheissa.

Hankkeen suunnitelma vaikutusten seurannalle on kattava ja hyvä ja vaikutusten seuranta on etenkin laajoissa merituulivoimahankkeissa yleisesti tärkeää. Haitallisten vaikutusten ekologinen kompensaatio eli luontohaittojen hyvittäminen hankkeissa on tällä hetkellä vapaaehtoista. Ekologisen kompensaation avulla voitaisiin kuitenkin hidastaa luontokatoa, joten sen mahdollisuuksia hankkeessa ehdotetaan edelleen tarkasteltavan esimerkiksi jatkovaiheissa.

Hankkeen todennäköisimmät Suomen luontoon kohdistuvat vaikutukset ovat linnustoon ja kalastoon sekä vähemmässä määrin merinisäkkäisiin kohdistuvat vaikutukset. Linnuston osalta vaikutukset koituvat lähinnä alueen läpi muuttaviin massoihin. Vaikutusta on käsitelty kattavasti, ja eri vaikutusmekanismit on tunnistettu hyvin. Vaikutusten arviointi on riittävää, ja sen perusteella voidaan asianmukaisesti poissulkea merkittävimmät vaikutukset. Arvioinnin tuloksissa huomioidaan hyvin myös yhteisvaikutukset linnustoon. Niissä korostuvat Itämeren laajuiset vaikutukset muun muassa kurkeen ja pilkkasiipeen, jotka alleviivaavat yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeyttä laajassa mittakaavassa. Vaikutukset eivät kuitenkaan ole Suomen lintupopulaatioiden kannalta merkittäviä.

Merinisäkkäiden osalta vaikutukset on myös tunnistettu hyvin. Suomen kannalta keskeisimmässä roolissa ovat hylkeisiin kohdistuvat vaikutukset, jotka arvioidaan hankkeessa suhteellisen vähäisiksi, eivätkä vaikutukset ole siten todennäköisesti Suomen kannalta merkittäviä.

Esitellyt lieventämistoimenpiteet vaikuttavat hyviltä ja tarkoituksenmukaisesti vaikutukset kattavilta. Huolimatta vaikutusten merkittävyyden osoittautumisesta kohtuullisen mataliksi on hyvä pyrkiä lieventämään vaikutuksia mahdollisimman paljon. Varsinais-Suomen ELY-keskus puoltaa esiteltyjen lieventämistoimenpiteiden ja -rakenteiden toteuttamista.

Slotte Elinor
Varsinais-Suomen ELY

Mäkeläinen Sanna
Varsinais-Suomen ELY - Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Asia: SYKE/2023/1637-1

Lausuntopyyntö koskien Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomainen on tutustunut asiakohdassa mainittua hanketta koskevaan ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja esittää siitä lausuntonaan seuraavaa:

Suomeen toimitetut raportit ja selvitykset olivat pääosin laadukkaita ja kattavia toimitetun tiedon osalta. Valitettavasti osa kalatalousviranomaisen aiemmin pyytämistä tiedoista oli puutteellista tai selvityksiä ei ole tehty tai johtopäätöksiä ei ole perusteltu.

Seuraavia asioita ei ole selvitetty tai selvityksiä ei ole toimitettu Suomeen:

1. Kalastusaktiviteettien kartoituksessa on huomioitu ilmeisesti vain Puolan alukset, vaikka kyseessä on kansainväliset vedet. Selvitysjakso on myös liian lyhyt turskan kalastuksen kartoittamiseksi, sillä turskan kannat ovat romahtaneet ennen tutkittua ajanjaksoa.
2. Hankealueen mahdollisen kalastuskiellon vaikutuksia kalastukseen ei ole arvioitu.
3. Rajoja ylittävien kalastusvaikutuksien on kerrottu olevan merkityksettömiä, mutta perusteluja ei ole esitetty eikä ilmeisesti ole tarvittavaa dataa hankittu tai analysoitu. Ko-rostamme, että myös Puolan talousvyöhykkeellä esiintyvät vaikutukset muualla kalas-tettaviin kaloihin sekä ulkomaisten alusten kalastukseen ovat rajoja ylittäviä vaikutuksia.

Kalatalousviranomainen arvioi toimitetun materiaalin perusteella, että rajoja ylittävistä kalastovaikutuksista turskaan kohdistuvat vaikutukset ovat Suomelle mahdollisesti merkittäviä. Suomella on turskakiintiötä sekä kalastusoikeuksia Itämeren EU-vesillä, joita ei hyödyn-netä turskakantojen heikon tilan vuoksi. Hankkeen läheiset ICES-tilastoruudut ovat olleet 2000-luvulla

Suomen keskeisiä turskanpyyntialueita. Turskalla on suuri ekologinen ja kalata-loudellinen potentiaali myös Suomen vesillä. Turskakannat ovat taantuneet eteläiselle Itä-merelle ja merkittävä osa potentiaalisista kutualueista sijaitsee hankealueen lähellä. Suomen turskakanta ja turskan kalastus ovat täysin riippuvaisia eteläisen Itämeren, mm. Puolan vesillä sijaitsevista lisääntymisalueista. Kannan ollessa heikko jo pienet ympäristövaikutukset voivat vahingoittaa sitä. Erityistä huolta on rakennustoimien vaikutuksesta turskan kantaan sekä keinoriuttojen muodostamista ekologisista loukuista, mikäli hankealueella sallitaan kalastusta.

Pyydämme toimivaltaista lupaviranomaista turvaamaan turskan elinkiertoa seuraavin keinoin:

- a) kaikkien mahdollisten melun lieventämiskeinojen käyttö rakentamisen aikana ja tarvittaessa paalutuskielto kriittisimpänä kutuaikana. Tässä tulisi ottaa myös Stolpen/Słupskin kanavan mahdollisia kutualueita huomioon, koska niillä on parempi happitilanne.
- b) sedimenttipilvien kulun estäminen, esim. käyttämällä kuplaverhoja tai muuta tekniikkaa,
- c) tämän ja muiden hankkeiden rakentamisen aiheuttamien meluvaikutusten rajoittaminen siten, että samaan kutualueeseen ei kohdistuisi melua peräkkäisinä vuosina. Turska on pitkäikäinen laji, jonka kanta ei vaarannu yhden tai kahden vuosiluokan menetyksestä, mutta useampi peräkkäinen katovuosi voi olla kohtalokas.
- d) rajoittamalla turskan kalastusta hankealueella, mikäli on todennäköistä, että riuttavaikutus kerää turskia alueelle altistaen niitä tehokkaammalle kalastukselle.
- e) hankealueen kalakantojen ja kalastuksen seuranta.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt kalastusbiologi Leena Rannikko ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Mikko Koivurinta. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Koivurinta Mikko
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Rannikko Leena
Varsinais-Suomen ELY - Kalatalouspalvelut-yksikkö

Suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission lausunto koskien Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio kiittää lausuntopyynnöstä. Vaikka hankealue sijaitseekin Suomalais-ruotsalaisen rajajokisopimuksen (91/2010) maantieteellisen soveltamisalueen ulkopuolella voi hankkeella olla vaikutuksia, jotka ulottuvat Tornionjokeen vaelluskaloihin kohdistuvan vaikutuksen kautta. Tornionjoen lohi vaeltaa jopa Eteläiselle Itämerelle mahdollisesti hankealueen läpi tai merikaapeleiden yli, jotka johtavat tuotetun sähkön maalle. Komissio korostaa, että Ruotsi ja Suomi ovat YK:n merioikeusyleissopimuksen artiklan 66 tarkoittamia alkuperävaltioita Tornionjoen lohen osalta. Ruotsi ja Suomi ovat solmineet keskenään rajajokisopimuksen ja sopineet siinä, että sopimuksen yhtenä kansainvälisoikeudellisena peruspilarina on YK:n merioikeusyleissopimus. Rajajokisopimuksessa on sovittu, että erityistä huomiota on kiinnitettävä kalakantojen suojeluun ja kestävään käyttöön (art. 2.2.d). Lisäksi on sovittu, että Tornionjoen lohen poikastuotanto tulee pitää kestäväen enimmäistuoton tasolla. Rajajokisopimuksen artiklassa 8 on sovittu, että rajajokikomissio toimii valtioiden välisenä yhteistyöelimenä. Edellä mainituilla perusteilla rajajokikomissio on asianosainen lausumaan Tornionjoen lohen koko elinkiertoa mahdollisesti vaikuttavien toimien osalta.

Komissio korostaa, että rajanylittäviä vaikutuksia ei voida poissulkea varsinkaan ajatellen vaelluskalakantoja. Tätä kirjoittaessa on edelleen rajallisesti tietoa mahdollisista vaikutuksista vaelluskalakantoihin merellisestä tuulivoimasta. Ottaen huomioon suuren määrän suunniteltua merellistä tuulivoimaa Itämerellä ja Pohjanlahdella komissio korostaa varovaisuusperiaatteen mukaan toimimisen tärkeyden. On tärkeä perusteellisesti selvittää mahdolliset yhteis- ja kumulatiiviset vaikutukset vaelluskalakantoihin kaikista suunnitelluista tuulivoimahankkeista koko Itämerialueelta kokonaisuudessaan. Sama uhka koskee kaikkia Itämeren lohikantoja, jotka ovat heikentyneet huolestuttavasti vuosien 2023 ja 2024 aikana.

Lausunnon on valmistellut komission vesi- ja ympäristöinsinööri Simja Lempinen. Komissio on hyväksynyt lausunnon sähköpostimenetelmällä 19 joulukuuta 2024 ja lausunto on tallennettu ACTA diaarihallintajärjestelmään.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio

Finsk-svenska gränsälvskommissionens yttrande gällande bedömningsrapport av den planerade havsbaserade vindkraftsparken Baltica-1 i Polens exklusiva ekonomiska zon

Finsk-svenska gränsälvskommissionen noterar att kommissionen inte finns med på sändlistan för remissen i fråga. Trots att lokaliseringen för projektet är utanför det geografiska tillämpningsområdet för gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland (*Prop 2009/10:212*) kan projektet ha påverkan som sträcker sig till Torne älv genom påverkan på vandringsfisk. Torne älvs lax vandrar ända till Södra Östersjön och korsar därmed möjligtvis projektområdet eller havskablar som leder producerad el till lands. Kommissionen betonar att Sverige och Finland är ursprungstater i den mening som avses i artikel 66 i FN:s havsrättskonvention för lax i Torne älv. Sverige och Finland har ingått en gränsälvsöverenskommelse sinsemellan, i vilket de enats om att FN:s havsrättskonvention är en av grundpelarna i avtalet enligt internationell rätt. I avtalet om avrinningsområdet har man kommit överens om att särskild uppmärksamhet skall ägnas åt bevarande och hållbart nyttjande av fiskbestånden (art. 2.2.d). Man har också kommit överens om att produktionen av laxyngel i Torne älv skall bibehållas på en nivå som motsvarar maximal hållbar avkastning. Artikel 8 i gränsälvsöverenskommelsen föreskriver att gränsälvskommissionen skall fungera som ett samarbetsorgan mellan staterna. På ovan nämnda grunder är gränsälvskommissionen en relevant part att uttala sig om åtgärder som kan påverka hela livscykeln för laxen i Torne älv.

Kommissionen lyfter att gränsöverskridande påverkan inte kan uteslutas särskilt när det gäller vandringsfiskbestånden. Vid skrivande stund finns det fortfarande begränsat med kunskap om möjlig påverkan på vandringsfiskbestånden från havsbaserad vindkraft. Med tanke på den stora mängden planerad havsbaserad vindkraft i Östersjön och Bottenviken anser gränsälvskommissionen det viktigt att agera enligt försiktighetsprincipen och grundligen utreda möjlig kombinerad och kumulativ påverkan på vandringsfiskbestånden från samtliga planerade vindkraftsprojekt i hela Östersjöområdet som helhet. Samma hot gäller samtliga laxbestånd i Östersjön som har försvagats på ett oroväckande sätt under åren 2023 och 2024.

Yttrandet har beretts av kommissionens vatten- och miljöingenjör Simja Lempinen. Kommissionen har godkänt yttrandet via e-post 19 december 2024 och yttrandet har sparats i ACTA diariehanteringssystem.

Finsk-svenska gränsälvskommissionen

Asia: SYKE/2023/1637-1

Lausuntopyyntö koskien Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ilmatieteen laitoksen lausunto Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus

Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 Sp. z o.o. suunnittelee kokonaisteholtaan noin 900 megawatin (MW) merituulivoimapuistoa Puolan talousvyöhykkeellä Itämerelle Smøldzinon kunnan ja Leban kunnan (Pomeranian Voivodeship) edustalle. Hankealueen pinta-ala on noin 86 neliökilometriä. Hanke koostuu 36–60 turbiinista, joiden kapasiteetti vaihtelee 15–25 MW välillä. Tuulivoimaloiden enimmäiskorkeus on 330 metriä.

Suomen ympäristökeskus on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Merentutkimuksen osalta Ilmatieteen laitos katsoo, että YVA selvitys on kattava, mutta huomauttaa että kohdassa 15 (tai muualla raportissa) ei ole huomioitu tuulipuiston vaikutuksia Itämeren monitorointiin. Ilmatieteen laitos muistuttaa, että puiston alueella ja sen lähellä tehdään mittauksia vapaasti ajelehtivilla poijuilla (<https://fleetmonitoring.euro-argo.eu/dashboard?Status=Active,Inactive&Basin=BALTIC%20SEA>) joiden operointi voi vaikeutua puiston rakentuessa, vaikuttaen Itämeren tilan monitorointiin. Ilmatieteen katsoo, että yhdessä kansallisten toimijoiden (esim. The Institute of Oceanology of the Polish Academy of Sciences) kanssa, hankekehittäjän tulee varmistaa, että Itämeren tilan monitorointi ei vaarannu, ja harkita esim. automaattisen mittausaseman pystyttämistä puiston alueelle.

Kuten aiemmassa lausunnossa (706/03.00.02/2024), säätutkaverkon osalta Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Helsingissä 18.12.2024

Aleksi Nummelin

Rannikko-oseanografian tutkimusprofessori

Merentutkimus

aleksi.nummelin@fmi.fi

Tiina Ylläsjarvi

Meteorologi

Havaintopalvelut

tiina.yllasjarvi@fmi.fi

Nummelin Aleksi
Ilmatieteen laitos

Keneltä: "Susanne Vävare" <susanne.vavare@regeringen.ax>
Lähetetty: perjantai 22. marraskuu 2024 14.00.34
Kenelle: "Syke Kirjaamo" <Kirjaamo@syke.fi>
Kopio: "Regeringen Registrator-Registraturen" <registrator@regeringen.ax>; "Marika Mårtensson" <marika.martensson@regeringen.ax>; "Lillemor Eckerman" <lillemor.eckerman@regeringen.ax>
Aihe: Ärende_ SYKE/2023/1637-1

Bäste mottagare,

Ålands landskapsregering har fått en begäran om utlåtande avseende en bedömningsrapport av den planerade havsplanerade vindkraftparken Baltica -1 i Polens exklusiva ekonomiska zon. Ert ärendenummer SYKE/2023/1637-1. Vårt dnr ÅLR 2024/7810.

I landskapsregeringens beslut 227 S4, från den 14.11.2023 (dnr ÅLR 2023/8487) framgår att landskapsregeringen inte såg något behov av att delta i MKB-förfarandet, på grund av det stora avståndet till åländsk vatten (mer än 400 km). Landskapsregeringen avstår därför från att lämna ett utlåtande i ärendet.

Med vänlig hälsning,
Susanne Vävare, vattenbiolog.
Senior Biologist, Water Resources Management
Social- och miljöavdelningen, miljöbyrån och allmänna byrån /
Department of Social Affairs, Health and Environment

Ålands landskapsregering / The Government of the Åland Islands
PB 1060
AX-22111 MARIEHAMN
ÅLAND

From: Ahlstedt Marjut
Subject: Liikenne- ja viestintäviraston lausunto (ei lausuttavaa) - SYKE/2023/1637-1
To: Syke Kirjaamo
Sent: December 16, 2024 7:36 AM (UTC+01:00)

Viite: SYKE/2023/1637-1

Asia: Lausuntopyyntö: Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston YVA-selostus

Traficomin dnro: TRAFICOM/652779/04.04.05.01/2024

Suomen ympäristökeskus SYKE on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa koskien Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta.

Todetaan, että Traficomilla ei ole asiasta lausuttavaa.

Marjut Ahlstedt

asiantuntija
puh. 029 534 5201
gsm 050 384 3084
sähköposti: marjut.ahlstedt(at)traficom.fi

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
PL 320, 00059 TRAFICOM
www.traficom.fi

§ 120

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa:

1. Alastaron eteläosan asemakaavanluonnos (25.11.2024/505)
2. Auran kunnan alueella sijaitsevan Käyrän pohjavesialueen luokituksen tarkastus (18.11.2024/497)
3. Isoniitun Lintu Oy:n YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamisen tarve Pöytyällä (7.11.2024/487)
4. Kemiönsaaren Tallholmenin rantayleiskaavan muutos (7.11.2024/485)
5. Läänin kuljetus Oy:n maa-aineslupahakemus Teijon Hiekkalassa Salossa (11.9.2024/392)
6. Marttilan keskustan itäisen alueen asemakaavaluonnos (12.11.2024/492)
7. Paraistenportin ranta-asemakaavan osan muutoksesta ja laajentamisesta (25.11.2024/504)
8. Puolan talousvyöhykkeelle suunniteltavan Baltica-1-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus (13.11.2024/493)
9. Ruotsin talousvyöhykkeen Sylen-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus ja lupahakemus (25.11.2024/507)
10. Taivassalon Helsingin ranta-asemakaavanmuutosluonnos (Ahvensuu ja Ahvenkallio) (2.12.2024/522)
11. Tiesuunnitelma Kantatie 52 parantamiseksi rakentamalla kiertoliittymä Antintie ja Joensuuntien liittymään Somerolla (19.11.2024/501)
12. Turun kaupungin rakennusjärjestys (25.11.2024/503)
13. Uudenkaupungin asemakaavamuutos Pajala 16, korttelit 6-8 (7.11.2024/484)
14. Uudenkaupungin Nuhjan ranta-asemakaavanluonnos (25.11.2024/506)
15. Vaasan hallinto-oikeuden vastinepyyntö Salon Kiikalan ampumaradan ympäristöluvasta tehtyihin valituksiin (2.12.2024/517)

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue